

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a Mgr. Evy Kyselé v právní věci žalobce: **F. P.**, zast. JUDr. Radoslavem Dostálem, advokátem, se sídlem v Brně, Vranovská 36, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17. 9. 2004 č. j. 56 Az 102/2004 - 7,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokáta JUDr. Radoslava Dostála **se určuje** částkou 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou k poštovní přepravě dne 27. 8. 2004 napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) rozhodnutí žalovaného, kterým byla jeho žádost o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen zákon o azylu). Tvrdil, že žalovaný porušil ustanovení § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád, dále jen s. ř.) a § 12 zákona o azylu. Má za to, že naplňuje důvody pro udělení azylu stanovené v § 12, resp. § 14 zákona o azylu, případně jsou u něho dány překážky vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona. Namítal rovněž,

že ve správním řízení byly porušeny mezinárodně-právní závazky České republiky, které dále konkretizoval.

Krajský soud žalobu v záhlaví označeným usnesením odmítl jako opožděnou s odůvodněním, že byla podána po uplynutí zákonné sedmidenní lhůty, když určující pro její počátek byl den doručení rozhodnutí správního orgánu, tj. 19. 8. 2004.

Usnesení Krajského soudu v Brně napadl stěžovatel včasnou kasační stížností založenou na důvodu uvedeném v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.). Konkrétně namítal, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost rozhodnutí správního orgánu a krajský soud žalobou napadené rozhodnutí přes tuto důvodně vytýkanou vadu nezrušil. Dle jeho mínění měl krajský soud z úřední povinnosti bez jednání svým rozsudkem zrušit rozhodnutí správního orgánu pro nicotnost, a to bez ohledu na uplynutí lhůty pro podání žaloby. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v době doručení rozhodnutí správního orgánu umístěn v Zařízení pro zajištění cizinců, kde byla jeho osobní svoboda a kontakt s okolím omezeny a také proto, že neovládá český jazyk, se mu sedmidenní lhůta pro podání žaloby jevila jako velmi krátká. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Současně požádal, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek. Podáním ze dne 4. 10. 2004 požádal stěžovatel o ustanovení zástupce z řad advokátů.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti setrval na důvodech svého rozhodnutí a usnesení krajského soudu považoval za vydané v souladu s právními předpisy. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 3. 11. 2004, č. j. 56 Az 102/2004 – 23 ustanovil stěžovateli pro řízení o kasační stížnosti zástupce – JUDr. Radoslava Dostála, advokáta, se sídlem Brno, Vranovská 36.

Předmětem přezkumu Nejvyšším správním soudem je usnesení, kterým byla žaloba odmítnuta. Krajský soud proto, že shledal naplnění určitých v zákoně stanovených důvodů (opožděné podání žaloby) řízení ukončil odmítnutím žaloby, aniž vůbec přistoupil k věcnému zkoumání důvodnosti uplatněných žalobních bodů. Za této situace je jediným relevantním důvodem pro podání kasační stížnosti důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. tvrzení, že rozhodnutí o odmítnutí žaloby je nezákonné. Pod tento důvod lze podřadit i případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí žaloby, a dále vada řízení spočívající ve zmatečnosti řízení před soudem, tj. důvod uvedený pod písmenem c) ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti uplatnil formálně důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věcně rovněž důvod podřaditelný pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., vytýkající krajskému soudu nesprávné posouzení právní otázky v předcházejícím řízení. Tyto důvody však nejsou v daném případě přípustné, jelikož pro povahu napadeného rozhodnutí nemohou mít naději na úspěch.

Soudní řád správní ve svém ustanovení § 104 odst. 4 stanoví, že kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.

Výše vyjmenované důvody uplatněné kasační stížností sice jsou uvedeny v § 103 odst. 1 s. ř. s., avšak nevztahují se k napadenému usnesení. Lze říci, že v této části tvrdil stěžovatel skutečnosti, které nejsou způsobily zpochybnit důvody, na jejichž podkladě bylo rozhodnuto o odmítnutí žaloby pro opožděnost (marné uplynutí lhůty pro podání žaloby), a proto nemohlo být napadené rozhodnutí soudu z tohoto pohledu přezkoumáno.

Pokud však jde o stěžovatelovu námitku ohledně příliš krátké lhůty pro podání kasační stížnosti v souvislosti se situací, v jaké se v rozhodné době nacházel (umístění v zařízení, kde byl omezen na svobodě a neznalost českého jazyka), v té lze spatřovat důvod kasační stížnosti uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy tvrzenou nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí žaloby. Stěžovatel však v tomto směru konkrétně nic relevantního nenamítal, netvrdil ani, že žalobu podal včas, či že mu v jejím včasném podání zabránila nějaká konkrétní skutečnost, toliko měl jiný názor na to, jak měl krajský soud v nastalé procesní situaci postupovat (vyslovit nicotnost rozhodnutí správního orgánu bez ohledu na uplynutí lhůty pro podání žaloby). Nejvyšší správní soud shledal, že krajský soud postupoval správně, když žalobu podanou dne 27. 8. 2004 proti rozhodnutí správního orgánu doručenému dne 19. 8. 2004 odmítl pro opožděnost. Zákon o azylu stanoví pro podání žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné lhůtu sedmi dnů ode dne doručení rozhodnutí (§ 32 odst. 2). Stěžovatel podal žalobu den po jejím uplynutí, což při zákonem výslovně vyloučené možnosti prominutí zmeškání lhůty (§ 72 odst. 4 s. ř. s.) nutně muselo vést k odmítnutí podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Jelikož tato námitka nebyla důvodná a stěžovatel ani netvrdil, že by řízení před soudem bylo stíženo vadou, která mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí žaloby či řízení před soudem trpělo zmatečností, zamítl Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

Shodně se vyjádřil Nejvyšší správní soud v obdobné procesní situaci v minulosti opakovaně, např. v rozhodnutí sp. zn. 3 Azs 33/2004 publikovaném ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 625/2005.

Nejvyšší správní soud nesdílí názor žalobce, že měl krajský soud žalobou napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit pro nicotnost (resp. slovy zákona vyslovit jeho nicotnost) i přes to, že byla žaloba podána po uplynutí zákonné lhůty. Ustanovení § 72 s. ř. s. váže podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu na konkrétní lhůtu (s tím, že její délku může stanovit zvláštní zákon odlišně od této obecné úpravy, jako zákon o azylu v tomto případě), ať už se v ní tvrdí, že byl žalobce na svých právech zkrácen, a proto by napadené rozhodnutí mělo být zrušeno či má žalobce zato, že je rozhodnutí nicotné, a toto má soud závazným způsobem deklarovat (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Vyslovení nicotnosti žalobou napadeného rozhodnutí nemusí být žalobou výslovně požadováno a soud nicotnost vysloví z úřední povinnosti, shledá-li, že jsou k tomu podmínky. Vždy však půjde o meritorní, věcné rozhodnutí, jelikož „odstranění“ vadného aktu správního orgánu způsobí změnu právních poměrů odrážejících se v právech a povinnostech jejich účastníků. Předpokladem pro takový zásah je projednatelná žaloba (bez vad), která byla podána v rámci zákonem stanovené lhůty.

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady v řízení o kasační stížnosti v míře přesahující rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Krajský soud ustanovil stěžovateli pro toto řízení zástupcem advokáta; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud proto určil odměnu advokáta částkou 1000 Kč za jeden úkon právní služby – převzetí a příprava zastoupení [§ 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb.] a paušální náhradu výdajů na poštovné, hovorné a přepravné částkou 75 Kč, tedy celkem 1075 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. října 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu